

KANSAINVÄLINEN KULTTUURISEURA MIRA RY

Kaupunkiblogin rasismi

Kriittinen raportti vaasalaisia.info-
keskustelufoorumin sisällöstä 2008-09

Harri Niskanen

2010

MIRATALO

Tämä on kriittinen ja subjektiivinen raportti osasta Vaasalaisia.info - foorumin keskusteluista ja esitetystä mielipiteistä, jotka koskivat maahanmuuttajia ja maahanmuuttoa vuosina 2008 ja 2009.

Yleisesti ottaen lähes kaikkien kirjoitusten sävy oli ja on edelleen maahanmuuttajakielteinen: nimillä ja nimimerkeillä julkaistut tekstit ovat olleet valtaosaltaan maahanmuuttajia vastustavia, pakolaisia halveksivia, halventavia, solvaavia ja vihamielisiä. Populistisiksi luokiteltavat kirjoitukset ovat ilmentäneet joko suoraan tai epäsuorasti muukalaisvihaa. Sama hulina jatkuu vuonna 2010.

Kirjoittajat ovat olleet kautta linjan tarkoitushakuisia ja ovat pyrkineet ujuttamaan keskusteluun yleistä maahanmuuttajavastaista ja vihamielistä ilmapiiriä. Yleistyksyet ja valheelliset mielikuvat on sekoitettu ja siten on kirjoituksiin saatu eheältä näyttävä mutta asenteellinen ja jyrkästi vääristelty kuva oikeista asioista.

Nimimerkki ”Roikale” kirjoitti: ”*Vaikka käyttäjiä olisi tuhansia, 10 aktiivisinta kirjoittajaa määrittävät millä tahansa foorumilla sen, minkälainen kuva foorumista välittyy ulospäin.*” Vaasalaisia.info-blogissa muutamien omalla nimellään kirjoittavien ja nimimerkkien kirjoitukset vahvistivat ennakkoluuloja ja edistivät suvaitsemattomuutta. Siteeraamalla valikoidusti sanomalehtiä ja sähköistä mediaa mielipiteiden tueksi pyrittiin luomaan mahdollisimman kielteinen kuva maahanmuuttajista.

Ihonväri näytti ratkaisevan onko henkilö ns. ”kunnan ihminen”. Erityisesti Afrikan mantereen pakolaiset joutuivat silmätikuiksi, koska juuri ihonväri kiinnitti kirjoittajien huomion. Ei juuri puhuttu Kosovon albaaneista eikä edes venäläisistä, koska he ovat valkoihoisia ja eurooppalaisia eivätkä juurikaan erotu katukuvassa. Maahanmuuttajina pidettiin myös *suomalaista romaniväestöä*, siitakin huolimatta, että myönnettiin romanien asuneen Suomessa keskiajalta lähtien. Romanit ovat saaneet osansa vaasalaisten kotiseutupatrioottien halveksunnasta. Saamelaisia ei mainittu lainkaan, koska kirjoittajien tietämys ei ole ollut riittävä heidän kulttuurinsa tunnistamiseen eivätkä saamelaiset olekaan näkyviä Vaasassa.

Kirjoittajien tiedot maahanmuuttoasioista olivat varsin heikolla pohjalla. Esimerkiksi oleellisia termejä sekoitettiin raikkaasti. Maahanmuuttajien ulkomaanmatkoja pidettiin lomamatkoina eikä haluttu kertoa koko totuutta eli ei selvitetty miksi joku oli matkustanut entiseen kotimaahansa. Miksi maahanmuuttajia vieroksuvat puuttuivat heidän matkusteluun? Syy on selvä: maahanmuuttajien mustamaalaamiseksi heitä pidettiin lomalaisina, jotka matkusteleivat veronmaksajien rahoilla. Tässä sekoittui sekä kuppikuntalainen kateus että teeskennelty huoli veronmaksajien rahoista.

Asioita ja termejä sotkettiin niin pahasti, että väitettiin *pakolaisten* matkustaneen lomamatkalle vaaralliseen entiseen kotimaahansa. Kirjoittajat pitivät omia luuloja ja mielikuvituksen tuotoksia faktoina tai levittelevät valheita tahallisesti. Niinpä kerrottiin, että Suomen kansalainen, joka matkusti entiseen kotimaahansa hoitamaan perheasioita ja konsulttina organisoimaan naisten kouluoloja ja opintoja, olisikin ollut *pakolainen, joka lomaili fasistis-totalitaarisen hallinnon vieraana*.

Maahanmuuttajia ei yleensä pidetty tuottavina vaan muiden eli suomalaisten veronmaksajien siivellä eläjinä. Heitä kohdeltiin harmaana massana eikä kukaan maininnut koska ei tiennyt, että paljon maahanmuuttajia on nimenomaan vaasalaisessa työelämässä ja että monilla Vaasassa asuvilla maahanmuuttajilla on Suomen kansalaisuus. Ei myöskään mainittu, että jopa Vaasassa

monella täällä syntyneellä Suomen kansalaisella on maahanmuuttajavanhemmat. Kautta linjan myös Suomessa syntyneitä ulkomaalaistaustaisia pidettiin maahanmuuttajina ja ei-toivottuina henkilöinä. Niinpä vaasalaisten maahanmuuttajaviha kohdistui myös Suomen kansalaisiin.

Kuntavaalikampanjan aikaan syksyllä 2008 kirjoitettiin varsin ahkerasti pakolais- ja maahanmuuttajavastaisia tekstejä ja osoitettiin selvästi vihamielistä asennetta maahanmuuttajia ja Suomen romaniväestöä kohtaan. *Pro Vaasan* ehdokas *Risto Helin* kehtasi jopa vääntää seuraavasti: *"Näistä kolumneistani nyt sitten varmasti kaikille on käynyt täysin selväksi, ettei minulla todella ole mitään sen kummempaa mamuja vastaan, kunhan vain mahdollisimman moni heikäläisistä pysyttelisi siellä mistä on kotoisin..."* Samainen oikeistopopulisti pääsi museon johtokunnan varapuheenjohtajaksi.

Nimimerkki *"21 solmua"* reagoi 12.10.08 aivan oikeutetusti kun Suomen romanejakin pidettiin pakolaisina: *"Nyt taitaa olla Suomen Romanasiamiehellä pian asiaa Oikeusasiamiehelle, kun Helin alkaa nimittelemään heitä pakolaisiksi. ProVaasan pitäisi nyt skarparta, enkuin nämä rasistiset ajatukset leviävät ja huuhtovat Pro Vaasan pois valtuustokartalta?!"*

Oikeistopopulistinen kuntavaaliehtokas etsi tukea väärille väitteille *Opetushallituksen* julkaisemasta tekstistä romanien alkuperästä. Valtuustoehtokas kirjoitti: *"Eikö jos jotain lähtee pakoon voida nimittää pakolaiseksi vaikkakin se pako on tapahtunut kauan aikaa sitten, ja jos vielä saan valtakunnallista julkisuutta niin ei kai se haitaksi ole."* – Ehdokas suhtautui häneen kohdistettuun kritiikkiin ylimielisesti ja halusi jopa valtakunnallista julkisuutta ala-arvoisille muita ihmisiä loukkaaville mielipiteilleen.

Omalla nimellä esiintyvä *Risto Helin* sai vedettyä mukaansa myös joukon nimimerkeillä kirjoittavia hännystelijöitä, jotka levittelivät muka-tietoa maahanmuuttajista. Tilanne alkoi vähitellen luisua moderaattorin käsistä, kun nimimerkki *"eklu"* kertoi, että *"soitin ns. hammasaika numeroon, 45min teitä palvellaan pian. Aika sitten tuli ihan toukokuulle, pääsiskö mamu nopeammin hammaslääkäriin. Ettei vaan taksilla vietäis tulkinkanssa ja heti."*

Siis minä joka olen maksanut veroja yli 30v odotan näin, ensi vaaleissa tulee tapahtumaan jotain.hammaslääkäriin ei suomalainen pääse kuin puolen vuoden odotuksen jälkeen, mutta että ehkä mamu pääsee heti."

Nimimerkki tärisi vihasta niin, ettei osannut edes kirjoittaa kunnolla tai sitten tämä kansallismielinen suomalaisuuskiikkoilija ei osannut edes äidinkielen oikeinkirjoitusta.

"Muuttolintu"-nimimerkin kirjoitus oli esimerkki omassa päässä keksitystä jutusta: *"Älä virkailija hyvä sano EI mamulle, mamu voi suuttua. Sitten olet rasisti, saat vastaasi toisen virkailijan joka voi julkisista varoista maksetulla palkallaan syyttää sinua virkavirheestä ja muusta ja tehdä elämästäsi hankalan, mutta ei voi viedä sinulta työpaikkaasi, mutta elämäsi leimattuna änkyränä maahanmuuttajavihamielisenä ei tule olemaan helppoa. Tulet ehkä itse irtisanoutumaan. Ei kuullosta hyvältä vaihtoehdolta."*

Helpompi on sanoa EI mummolle kuin mamulle. Mummola kun ei ole lähes fundamentalista tukijärjestöä takanaan."

Samanhenkistä *vaasalaisia.info* olikin pullollaan ja varmasti ne myös vaikuttivat yleiseen mielipiteeseen ulkomaalaistaustaisista ihmisistä tässä kaupungissa.

Perjantaina 13.2.2009 julkaistu *"take58"*:n kirjoitus maahanmuuttajien urheiluasusteista edusti asenteellisuutta ja ennakkoluuloa tyypillisimmillään ja ala-arvoisuutta pahimmillaan:

”Kuuli että eräässä Vaasalaisessa urheiluseurassa on näitä mamuja treenamassa ja Kela maksaa kaikki heille jäsenmaksut, varusteet, kilpailumaksut, kuljetukset jne.. että he pääsevät treenaamaan talvilajeja. Tämä on ok mutta sitten kun varusteet menee rikki tai niitä täytyy ehostaa / korjata niin tavallinen Matti Suomalainen korjaa ne kotona mutta mamut vie ne räätätille korjattavaksi ja lasku Kelalle. Tässä minusta mennään hieman yli koska mamuilla jos jollakin pitäisi olla omat kädentaidot tallella.

Jos tasa-arvoistetaan taas näitä mamuja ja Suomalaisia niin kyllä Suomalaisenkin pitää saada viedä rikkimenneet varusteet ja vaatteet räätätille ja laskun maksaa Kela!”

Vaikka referenssit, faktat, puuttuivat, niin kirjoittajat näyttivät pitävän ja pitävät edelleen totena sitä, että maahanmuuttajat olisivat jotenkin etuoikeutetummassa asemassa suomalaisiin nähden. Tämä synnytti ja synnyttää edelleen vihaisuutta, vaikka tietoa esimerkiksi turvapaikanhakijoiden sosiaalietuuksista on julkaistu monissa tiedotusvälineissä.

Silloinen perussuomalainen valtuustoehdokka *Harri Leppälä*, sittemmin valtuutettu, esitti mielipiteensä sanomalehti Pohjalaisen haastattelussa 28.10.2008:

”Vastustan Suomen pakolaispolitiikkaa. Mielestäni suomalaisilla pitää olla asiat ainakin yhtä hyvin kuin maahanmuuttajilla. En hyväksy sitä, että heillä on paremmat edut kuin suomalaisilla.”

Joissakin julkaistuissa teksteissä paistoi läpi tietämättömyys ja jotkut kannanotot paljastivat kirjoittajien oman yksiulotteisuuden ja infantiilisen suhtautumisen maahanmuuttajiin ja vieraisiin kulttuureihin. Ennakkoluuloiset asenteet istuvat edelleen syvällä eikä järki liiku. Esimerkiksi omalla nimellään esiintyvä blogin moderaattori *Kari Lajunen* väitti tosissaan, että joidenkin kulttuurien erityispiirteisiin kuuluvat varkaudet ja väkivalta.

Selvää oli, että blogin kirjoitukset edistivät ennakkoluulojen leviämistä ja toimivat arvostelukyvöttömien lukijoitten rasismien ja muukalaisvihan pönkittäjinä. Tämä oli yksi syy, miksi Kansainvälinen kulttuuriseura Mira jätti Vähemmistövaltuutetun direktiivien mukaisesti tutkintapyyntöön poliisiviranomaisille blogin maahanmuuttoasioita käsittelevän vitjan sisällöstä.

Julkaistujen tekstien perusteella oli ennakoitavissa, että ”ajajahti” maahanmuuttajia kohtaan todennäköisesti tulisi kiihtymään, eli muuttumaan yhä kovemmaksi ja suuremmaksi ellei tutkintapyyntöä tehdä. Silloisen perussuomalaisen valtuustoehdokkaan mielestä pakolaisten pitää lähteä takaisin kotimaahansa sitten kun tilanne siellä on rauhoittunut: *”Esimerkiksi Kosovossa ei enää sodita, joten sieltä tulleet voisivat palata sinne rakentamaan omaa maatansa. Heillä voi olla paljonkin annettavaa nyt, kun Suomi on heitä kouluttanut.”* Tämä lausuma 28.10.2008 Pohjalaisessa alkoi jo mennä henkilöväinoksi, koska kulttuuriseuran piirissä voimme antaa myös nimet niille henkilöille, jotka tämä oikeistopopulistisesti halusi karkottaa Vaasasta.

Tutkintapyyntöön tekoon vaikutti myös se seikka, että Vaasalaisia-blogin yksi moderaattoreista oli itse mukana keskustelussa näiä asenteellisine kommentteineen.

4.3. 2009 julkaistu *Risto Helinin* teksti oli raakaa vihjailua, että asiat olisivat jotenkin siten kuin kirjoittaja ne tahtoi esittää:

”Haagissa toimiva kansainvälinen rikostuomioistuin on antanut pidätysmääräyksen Sudanin presidentistä Omar Hassan al-Bashirista. Häntä syytetään sotarikoksista ja rikoksista ihmisyyttä vastaan Etelä-Sudanissa sijaitsevassa Darfurissa. Sadat mielenosoittajat kerääntyivät pääkaupungin Khartoumin kaduille vastustamaan tuomioistuimen päätöstä, kertovat silminnäkijät .Melko varmaa on , että kyseisen veijarin askeleet johtaa kohtapian meikäläisten vaivoiksi täältä

kun on edellisetkin rikolliset vielä palauttamatta rupeaa muistuttamaan tilannetta jossa natsseille anettiin turvasatamia usa:sta ja muista maista.”

Tässä julkaistussa kirjoituksessa oli paitsi asiavirhe myös selvää vihjailua, että Suomessa ja Vaasassa olisi sudanilaisia sotarikollisia, jotka vielä olivat palauttamatta. Tämä oli satutehtailua, jonka asiaan perehtymätön voi ottaa jopa tosissaan.

Nimimerkki *”take58”* voi nimettömyyden suojasta laukoa suoraan päin pläsiä:

”... koska ne ovat tänne lähettäneet kaikki rikolliset ja hörhöt mitä heidän omassa maassa löytyy. Näistä maista lähetetyt pakolaiset ovat suurrikollisia, raiskaajia ja tappajia joten pitääkö lapsenne ja naisenne kotona niin ehkä osa heistä pelastuu näiden rikollisten kourista.”

Keskustelu maahanmuuttaja-asioista ei ollut eikä tule olemaan asiallista ja rakentavaa eikä blogissa voitu eikä voida tuoda esiin tosiasioita ilman että joku ryhtyi tai ryhtyy ivallisesti vesittämään toisten mielipiteenilmaisuja ja kirjoittamaan asian vierestä.

Kaupunginvaltuutettu *Tapio Osala (vihr.)* kirjoitti 15.3.2009 melkoisen pätevää tekstiä, jossa totesi mm. että historiallisesti Vaasan olemassaolo on perustunut maahanmuuttajiin. Positiiviseen sävyyn Osala toteaa: *”Kolmen vuoden jälkeen suuri osa pakolaisista on töissä ja maksaa kunnallisveroa.”*

Informaation kieltäjät olivat nopeasti vastaamassa omilla latteuksillaan, kuten Risto Helin: *”Pitkää liirumlaarumia ja toiveajattelua ainoastaan yhdessä asiassa olen samaa mieltä. Myös pakolaiset ovat maahanmuuttajia ja heidän kotouttamisensa varmaan kestää hieman kauemmin esim. mustalaisilla se ei ole toteutunut vieläkään sitä on yritetty 500 vuotta.”*

Helin sai hymyilevän ymmärryksen nimimerkiltä *Globberi*: *”Voi, voi Helin, kauan sinulla kestää kasvaminen aikuiseksi ihmiseksi!”* Perään oli laitettu linkki, jossa annettiin tietoa juutalaisvainoista Hitlerin Saksassa. Nimimerkki yritti vihjata, että rasistikirjoittajan mielipiteet alkavat muistuttaa juutalaisvainojen alkuaikoja 1930-luvulla. Vastaukseksi tuli: *”Kuka on sanonut, että haluan aikuiseksi ja en ymmärrä tuon linkin ja tämän keskustelun yhteyttä aivan hyvin siinä olisi voinut olla linkki Stalinin, Mao, Pol Potin vai mitä niitä kaikkia nyt olikaan.”*

Vaasalaisia.info-blogissa joidenkin kirjoittajien mielestä maahanmuuttaja on ei-toivottu asukas, vaikka hänellä olisi Suomen kansalaisuus, työpaikka, poliittisia luottamustehtäviä tai jäsenyys suomalaisissa järjestöissä. Myös suomenruotsalaiset ja erityisesti romanit koettiin ja koetaan edelleen epämiellyttäviksi. Kokonaisvaltaisesti katsoen Vaasalaisia.info:n julkaisemat tekstit paljastavat kirjoittajien suomalaisen kansallismielisyyden, yhden rodun Suomi-aatteen ja äärinationalismin, vaikkeivät kirjoittajat sitä suoraan uskalla sanoakaan.

Vaasan oloista nimimerkki *”korkokengät”* totesi 15.10.08 varsin oikeutetusti: *”Tulee mieleen Tony Halme kun lueskelee noita ProVaasan juttuja. ProVaasa ei vain uskalla äänen sanoa: olemme rasisteja, vihaame ulkomaalaisia, ruotsinkielisiä, erilaisuutta.”* Pro Vaasa ei ole esittänyt koko ryhmän yhteistä kannanottoa, joten esim. ehdokkaina olleiden, nykyisten ja entisen valtuutettujen mielipiteet olivat heidän omiaan, ei Pro Vaasan. Kirjoituksista päätellen on kuitenkin varsin todennäköistä, että Pro Vaasa-ryhmässä suhtautuminen maahanmuuttajiin oli ja on edelleen kielteisempi kuin muissa ryhmissä.

Länsi-Suomen etnisten suhteiden neuvottelukunnan maakuntavierailun aikana pidettiin lehdistötilaisuus Hallintotalolla 17.3.2009, jolloin rasismi ja muukalaisviha tuli aiheeksi

sanomalehti Pohjalaisen toimittajan aloitteesta. Sekä Etnon jäsenenä että Kulttuuriseura Miran puheenjohtajana *Harri Niskanen* kertoi tavallisten ihmisten mielipiteistä kyseisestä aiheesta ja että oli todennäköistä, että Vähemmistövaltuutetun antamien ohjeitten mukaisesti kulttuuriseura jättäisi poliisiviranomaisille tutkintapyynnön vaasalaisen keskustelupalstan kyseenalaisesta sisällöstä. Juttu julkaistiin Pohjalaisessa 18.3.2009. Pelkkä koettu uhka tutkintapyynnöstä aiheutti maahanmuuttajavihamielisten tekstitulvan sekä Vaasalaisia.infossa että myös Suomi24-foorumilla. Rasistit keskittyivät enemmänkin Harri Niskasen henkilöön kuin itse asiaan (*argumentum ad hominem*). Rasistit eivät halunneet tulla leimatuiksi rasisteiksi vaan käyttivät itsestään nimitystä ”maahanmuuttokriittinen”.

Tutkintapyynnön tekeminen poliisiviranomaisille on jokaisen laillinen oikeus. Sen avulla asianosainen voi saada selvyyttä siitä ikuisuuskysymyksestä, missä sananvapauden, yksityisyyden suojan, rikokseen yllyttämisen, kunnianloukkauksen ja kansanryhmää vastaan kiihottamisen rajaviivat menevät. Kansainvälinen kulttuuriseura Mira ry jätti tutkintapyynnön poliisiviranomaisille rasisminvastaisella viikolla Minna Canthin ja Tasa-arvon päivänä 19.3.2009. Rasistien tulitus jatkui vielä jonkin aikaa. Vaasalaisia.info:n ylläpitoa kuulusteltiin. Jotain kumminkin tapahtui, koska tutkintapyynnön kohteena ollut keskusteluvitja poistettiin ja aseet hiljenivät suunnilleen 3.4.2009.

Uusi keskusteluvitja perustettiin 4.4.2009. Mitään vanhasta ei opittu ja voidaan havaita, että valtavan paljon aikaa ja voimavaroja on mennyt hukkaan myös uuden ”*Maahanmuuttopolitiikkamme*”- vitjan muodostamisessa. Lähes kaikki kirjoitetut ja kopioidut tekstit ovat olleet melko yhtä tyhjän kanssa. Substanssia ei juuri ole ollut, sisältö on alusta asti ollut valheellista, väärää tulkintaa, väärää tietoa ja huhupuhetta.

Itse aiheesta eli maahanmuuttopolitiikasta ei kukaan juurikaan ole keskustellut vaan valtaosa julkaistusta on ollut mutu-tietoa eli oman mielikuvituksen luomaa lumetodellisuutta. Eräskin selittämisen alatyylin taitaja on jatkanut toimintaansa roskisdykkarina eli on jatkuvalla syötöllä kopioinut maahanmuuttajavihamielisiltä sivuilta erilaisia rasisestisesti virittyneitä juttuja ja kommentoinut niitä ivallisilla latteuksilla.

Tiettyjen kirjoittajien tarkoituksena näyttää olleen eri etnisten ryhmien, maahanmuuttajien, ulkomaalaistaustaisten Suomen kansalaisten loukkaaminen ja suoranaisen vihan kohdistaminen heihin sekä Vaasassa vallitsevien hyvien etnisten suhteiden vahingoittaminen. Vitjassa on paistanut läpi halveksunta muita ihmisiä kohtaan ja varsin ala-arvoinen ihmiskäsitys.

Ketjuun on kopioitu myös paljon tekstejä ulkomaisista tapahtumista, jotka eivät millään tavalla liity suomalaiseen saatikka vaasalaiseen maahanmuuttopolitiikkaan. Ruotsin mellakoinnit ovat olleet paikallisia ilmentymiä sukupolvien välisistä jännitteistä, nuorten kapinaa, jota on ilmennyt aika ajoin myös muualla Euroopassa. Latteissa kommentoissa mellakat kytkettiin ruotsalaisten ”epäonnistuneeseen” maahanmuuttopolitiikkaan. Ja pahan ilman lintu on ennustanut saman tapahtuvan myös Suomessa muka holtittoman ja epäonnistuneen suomalaisen maahanmuuttopolitiikan takia.

Suurielisesti on haluttu tuoda esiin maahanmuuttajien tekemiä rikoksia, raiskauksia, pahoinpitelyjä ja muita väkivaltaisuuksia ja esimerkkejä on taas otettu etupäässä ulkomailta. Lukijoille on yritetty viestittää, että pian ellei jo huomenna Suomessa ja Vaasassa on turvatonta elää. Tekstit ovatkin olleet osoituksia kirjoittajien omista henkilökohtaisista peloista ja ahdistuksista ja kirjoitusten terapeuttinen vaikutus on kohdistunut kirjoittajiin itseensä.

Ellei maahanmuuttajia voisi ottaa silmätikuiksi, niin nämä elämän katkeroittamat henkilöt kirjoittaisivat ehkä meteoriiteista ja niiden todennäköisistä törmäyksistä Pohjanlahteen ja miten katastrofi vaikuttaisi juuston hintaan. Erään tutkijan mielestä kyse on yhteiskunnallisesta pahoinvoinnista, joka kanavoituu rasismiksi nettikeskusteluissa.

Vaasalaisia.infoa ylläpidetään yksityishenkilön toimesta täysin vapaaehtoisvoimin. Yhteiskunnan pahoinvoivat ovat alkaneet käyttää Tapio Parkkarin luomaa ainutlaatuista ja tasokkaaksi keskustelufoorumiksi tarkoitettua blogia julkisena käymälänä ja terapialinjana.

Keskustelufoorumin alkuperäinen tarkoitus lienee ollut päättäjien ja asukkaiden välisen vuoropuhelun mahdollistaminen. Niin kauan kuin rasistit tuovat julki ala-arvoiset ihmiskäsityksensä sivuston ylläpitäjän hiljaisella myötävaikutuksella tuo alkuperäinen tarkoitus jää toteutumatta.

8/1/2010